

עורך „העולם הזה“ ממשיך לדווח על ועידת ז'נבה

החזית הסטירית

והחזית המטירית

ב אחד הערבים ירתי לבר של מלון אינטרקונטיננטל שבו גרתי, כדי ללגום כוסית לפני השינה. כבר היו כמה מאנשי אש"ף ופלסטינים אחרים, ששטו בצוותא. והם הזמינו אותי להצטרף. שקענו בשיחה. כאשר נסגר הבר, עלינו לחדרו של אחד המסוכים והמשכנו בוויכוח עד לשעות הקטנות של הבוקר.

במיוחד בלט גבר משופם — נקרא לו עבראלי-ראוק — שהעיד על עצמו שזויה הפעם הראשונה בחייו שהוא משוחח עם ישראלי. הוא היה בכיירות הנצורה ביום שביקרתי שם. ובמיקרה החמיץ אותי, כפי שאמר. לא היה ברור לי-אם הוא נמצא במקום בשומר-ראש של אחד מראשי אש"ף או כשליח אחד האירגונים הפלסטיניים הרבים בעולם. שהיו מיוצגים בוועידה.

שתי קבוצות העוליים

ש יחות כאלה — והיו הרבה כאלה, עם פלסטינים, ערבים אחרים ומדינאים מבני אומות רבות — היו אחד מסוגי-ההרווח שהפקנו מן הוועידה. למדנו הרבה. בשבילי, כעיתונאי, היה בכך רווח כפול ומכופל. מילאתי הרבה מצברים כידע ובהכנה, שאי-אפשר להשיגם בכל צורה אחרת. אך לא זאת היתה, כמוכח, המטרה העיקרית של הוועידה. לשם מה היא נועדה? מה הושג בה? המטרה העיקרית היתה להסגין קונסנזוס עולמי לגבי הבעייה הפלסטינית. מטרה זו הושגה במלואה.

שיחה כזאת מבליטה את עומק התהום הרוחנית הפעורה כיום בין שני העמים. בעיני הישראלי המצוי, עבראלי-ראוק הוא בוראי מופלצת, היה דורגלית, „מחבל“, טרוריסט. בעיני עבראלי-ראוק, הישראלים הם מופלצות מסוג אחר — גזענים, פאשיסטים, רוצחים. איכשהו התגלגלה השיחה לשואה. עבראלי-ראוק לא האמין שהיתה. היא היה משוכנע שזויה המצאה ציונית, אמתלה לנישול הפלסטינים מארצם.

בארץ נוצרה תרמית של ועידה קטנה ואומללה, מיפגש של כמה טרוריסטים ועורריהם מאחורי גרדייתיל ומחסימי-צבא שווייציים. ישראל וכל העולם התרבותי החרימו אותה, וכמה מדינות קטנות ועלובות ישבו ובייברו, בחברת כמה תבוסתנים מישראל.

התווכחו על כך, וראיתי שהחידק הספקני לא מש שפתו. ריכונו של עולם, צעקתי בסוף, „כל המישפחה שלי נספתה בשואה, ואתה אומר שלא היתה?“ זה שיכנע אותו.

עיתוני ישראל שירתו כולם את התעמולה הרישמית, שביקשה לצייר תמונה זו. בחזורי הביתה נדהמתי מאוסף השקרים, הסילופים ובדויות תסם שהופיעו בהם. לצד דיווחי-אמת מעטים שבאו מפינו. (מכחינת הנכונות לשרת את התעמולה הרישמית של המישר, אין הכדל גדול בין העיתונות הישראלית, הסובייטית והאמריקאית. רק השיטות שונות ממקום למקום.)

מיישור פירסם לאחרונה ספר „המוכיה“ שהיה קיים כל העת שיתוף-פעולה צמוד ורוצף בין הציונים והנאצים. עבראלי-ראוק ידע על פרשת קסטנר, המגעים בין לח"י והנאצים, ועוד פרשות. כיליתי שעה ארוכה בהסברת מושגים שכבר נשכחו בארץ, כגון „ההעברה“ (השיטה שעל פיה הירשו הנאצים ליהודים להוציא חלק מרכושם, בצורת סחורות גרמניות).

האמת היא שהיתה זאת ועידה מרשימה. העולם כולו היה מיוצג בה. רק שתי מדינות החרימו אותה — ישראל וארצות-הברית. כל המדינות האחרות היו מיוצגות — אם באמצעות מישלחות מלאות, אם באמצעות מישלחות של משקיפים. ואם כי המשקיפים לא דיברו — נוכחותם היתה בולטת, ורעתם היתה ידועה ופעלה מאחורי הקלעים.

אך עיקר הוויכוח נסב, כמוכח, על הבעייה שבינינו. בשיא הוויכוח קרא עבראלי-ראוק בלהט: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

בוועידה הסגין קונסנזוס כלל-עולמי אחר ומרשים. הוא אמר: ישראל צריכה להתקיים בביטחון ובשלום בגבולות ה-4 ביוני 1967, ולצידה צריכה לקום מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, תוך הסכמה ושלום בין ישראל ואש"ף.

לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

לקונסנזוס עולמי זה מתנגדות כיום רק שתי קבוצות-שוליים בקצוות: הקבוצה של מדינות-הסירוב, ישראל וארצות-הברית, בקצה האחד, והקבוצה של מדינות-הסירוף, וכראשן איראן ולוב, בקצה השני. קונסנזוס זה בא לידי ביטוי בהחלטות הוועידה ובעשרות רבות של נאומים טובים ורעים, מהם בסיגנון קיצוני יותר ומהם בסיגנון קיצוני פחות. הוא בא גם לידי ביטוי בשתיקתן של כמה מדינות אירופה, שנכנעו ללחץ האמריקאי ולא דיברו — אך המחויקות בהצהרת-ז'נבה, האומרת את אותו הדבר.

קונסנזוס זה אינו של פוליטיקאים ודיפלומטים בלבד, ואין הוא פרי קנגניה של „רוב אוטומטי“. זהו קונסנזוס עולמי של רעת-הקהל, אשר ועידה זו שימשה לה פה.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

אפשר לזלזל בכך. ישראלים מהאסכולות של יצחק שמיר ושימרון פרס יכולים ללגלג: איזה כוח יש לקונסנזוס זה? כאשר ממשלות ישראל וארצות-הברית מתנגדות לו — מי יכפה אותו עליהן?

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

זה נכון. כל באי הוועידה היו מודעים לעובדה, שברגע זה אין כוח היכול לכפות את רעת העולם על הנוגעים בדבר. מכחינה זאת היתה זאת בהחלט ועידה מתסכלת. היא הוכיחה שוב שאין לרעת-העולם מכשירים של שיפוט והוצאה-לפועל.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

אבל מי ששמח על כך, שימחתו היא לטווח הקצר בלבד. הקונסנזוס העולמי הוא דבר חזק מאוד, גם כשאין לו כוח-ביצוע.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

כאשר רואים זאת בעיניים, בצורת נציגיהם של יותר מ-150 מדינות, בני כל היבשות והגזעים, לכנים ושחורים, חומים וצהובים — זה מרשים.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

ישראל קמה כאשר החליט קונסנזוס זה, בשעתו, שמגיעה ליהודים מדינה אחרי מה שקרה להם בשואה. כמו שהנדה שאוף ליס, הקונסנזוס שואף להתגשמותו, ובסופו של דבר ימצא אותו.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

קונסנזוס כזה לא נולד בריים, הוא התגבש במשך עשרות בשנים. הוא לא ישתנה מפני שדחפור הורם בית ליד החול.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

והערה אישית: כשישכחי כיציע המזומנים והשקפתי על הקהילה הסגונית הזאת, שדיברה על פיתרון הבעייה הפלסטינית על-ידי הקמת מדינה לצד ישראל, היתה בליבי הרגשה מוזרה. אני זוכר את שנות ה-50 הראשונות, כאשר היה בעולם כולו רק גוף אחד שהטיף לפיתרון זה: העולם הזה. אני זוכר את השנים 1967 ו-1968, כאשר היינו קומץ קטן של דוגלים בפיתרון זה, והעולם כולו התנגד לו — ארצות-הברית וברית-המועצות, אירופה המערבית והמזרחית, הנהגת אש"ף וממשלת-ישראל, חרות ורק"ח.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

נשארו עדיין מיעוט בישראל. אך היום אנחנו חלק מקונסנזוס עולמי אדיר, שקיבל את דעתנו.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

משום-כך לא הרגשתי שאני נמצא בוועידה זו בחסר, כאחד מ-16 אנשים שהזומנו תחת הכותרת המחמיאה „אמיננט פרסונס“ (אישים בולטים). אנחנו, מייסדי המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני, היינו אבות התפיסה, שזכתה עתה באישור עולמי כה מרהיב.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

ערכאת או חומייני

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

ל צד מטרה מרכזית זו — הפגנת הקונסנזוס הבינלאומי — היו לוועידה עוד מטרת נוספות, מישניות.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

האחת היתה להוכיח לארבעה וחצי מיליון הפלסטינים כי העולם כולו תומך בפיתרון מדיני של בעייתם, וכי אל להם להתייאש מכך.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

פלסטינים אלה מפורזים בכל רחבי המרחב. הם ממלאים תפקידי-מפתח בחברה ובמשק של תריסר מדינות ערביות, אם יתיאשו מפיתרון מדיני, אין להעלות על הדעת מה עלולה להיות התוצאה: רדיקליזציה, מחתרות, מהפכות. שבירת היציבות בכל רחבי המרחב. פלסטינים רבים יגיעו למסקנה שאין עוד למה לצפות מחברת העמים, וכי הפיתרון היחידי הוא בדרך של הרס, חורבן והרג.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

יש מי שמתחבה ליום זה. דבריו של שר-החוץ האיראני היו מכוונים לכך בגלוי. אם יקרעו הדגל של ערפאת, יעלה בתורן הדגל של חומייני.

הוא אמר: „אני בא מעכו. נאבלום ורמאללה הן לא המולדת שלי. הן לא אומרות לי כלום. לוותר על עכו, ולהסתפק בנאבלום

התמונה המפורסמת תצלום זה של ויליאם סעד, ישראלי-לשעבר החי בז'נבה, הופץ על-ידי הסוכנות ויפי איי בעולם כולו ופורסם בעיתונים רבים. הוא הופיע גם בעמוד הראשון של גדול עיתוני שווייץ. נראים בו פארוק קדומי, ומאחוריו אורי אבנרי. אף שנקט בנאומו קו מתון ביותר ובירך את כוחות-השלום הציוניים, הפגין קדומי יחס קריר כלפי המישלחת הציונית מישראל.